

[Lorentzen.]

Når man har gennemlæst hele lovforslaget, vil reaktionen naturligvis være forskellig hos læserne, men mon alligevel ikke alle vil være enige om — som også det ærede medlem hr. Holger Larsen udtrykte det — at det er et dristigt lovforslag; jeg vil gerne for mit eget vedkommende føje til, at det er ikke et forslag, der er sart i kravene til statskassen, og jeg tør vove den påstand, at nationalbankens direktion ikke har været taget med på råd, da de økonomiske virkninger af dette lovforslag var til behandling i regeringen. Derimod er jeg tilbøjelig til at tro, at tankerne i lovforslaget har passeret flere socialdemokratiske eksperter, også udenfor den røde bygning.

Vi erkender, at der skal bygges, og der skal også bygges meget, men for hvor store beløb der skal bygges, oplyser lovforslaget intet om, idet der herom kun siges, at ministeren kan give lån og tilskud til byggeri, og at midlerne hertil bevilges på de årlige finanslove. Nu skal jeg være den første til at erkende, at loven af 1946 opgav de beløb, der kunne bevilges, på en måde, der dårligt kom til at svare til virkeligheden. Vi vil imidlertid ikke gå ind for et lovforslag, der overlader til finansudvalget alene at fastsætte de årlige bevillinger — med al respekt for det høje finansudvalg; det er ikke noget udtryk for mistillid til finansudvalget, men befolkningen har ganske simpelt et krav på, når der er tale om så store beløb, at der i hvert fald bliver angivet nogle tal i loven, og skal der finde væsentlige forhøjelser sted, bør de forelægges i almindelig lovforslagsform her i tinget, således at befolkningen får klarhed over, hvad det i virkeligheden drejer sig om.

Dernæst kan vi heller ikke billige, at der i lovforslaget ikke er forsøgt foretaget en fordeling mellem de forskellige typer af låntagere; det hele kan jo bogstavelig talt blive socialt boligbyggeri, og det er en type, jeg ikke er nogen stor beundrer af. Dernæst er der heller ikke nogen fordeling med hensyn til landsdelene; såvidt jeg kan se af lovforslaget, skal det hele ske i Københavnsmegn. For tiden kan der jo ikke bygges så meget herinde i byen, men når de begynder at rive husene ned, hjælper det nok. Vi vil også vende os imod, at det byggeri, der har den mest ideelle form for

lån, nemlig byggeriet i henhold til den nu-gældende lovs kapitel VIII a, skal have igangsætningstilladelse hos ministeren; det er der ingen som helst saglig forklaring på. Jeg ved godt, at der står i bemærkningerne, det er af hensyn til byggerytmen, men herved har man i voldsom grad hals- og håndret over, hvilke typer man vil tillade, og i hvilket omfang og hvor man vil bygge. I modsætning til — jeg tror, det var det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, der ikke var så begejstret for den type, vil jeg gentage, at vort parti vil gerne være med til at udbygge den låneform og give den en langt gunstigere stilling, end den har i dag, og end den får efter det fremsatte lovforslag, for det er i virkeligheden den type, hvor staten har den mindste risiko. Man kan ganske vist tale om, at udstyret ikke er slet så flot, som det blev sagt før. Nej, for det drejer sig nemlig ofte om folk, der er vant til at betale selv og ikke bare sende regningen til staten, og man er ikke slet så flot, når man skal klare de sidste 25 pct. eller måske mere af sin egen lomme.

Vi vil også afgjort være imod at give en byggestøttelov med en levetid på 8 år.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremsættes nogle betragtninger over lånebehovet. Man opererer her med, at der skal bygges 21 000—22 000 lejligheder årlig — der skal vel forøvrigt også gerne kunne bygges til andet formål — og derved kommer man til det resultat, at det vil koste 575 mill. kr. årlig. Dernæst er der visse andre ting, som der ifølge lovforslaget gives støtte til, således at man kommer op på over 600 mill. kr. årlig. Til gengæld opererer bemærkningerne med den trøst, at udlånsbehovet vil være noget dalende på længere sigt på grund af den billigørelse af byggeriet, som forventes at ville indtræde som følge af prisfald, rationalisering og den foreslåede beregningsmåde for driftsoverskud. Mon der er ret mange, der, når man går rigtigt i bund, deler den opfattelse? Jeg vil bede den højtærede boligminister se på de licitationstilbud, der er indkommet nu i de sidste dage, så vil han finde ud af, at der er prisstigning over hele linien. Selv for en regering, der arbejder for et sundt pengevæsen, vil det sikkert være meget vanskeligt at holde byggeprisen blot nogenlunde stabil. Med et